

aan Ministerie van BZK
datum 21 december 2023

Consultatiereactie

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken Wijziging subsidieregeling DUMAVA

De Nederlandse Vereniging van Banken reageert graag op de consultatie 'Wijziging subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed'. Banken willen noodzakelijke verduurzamingsambities van (zorg)instellingen helpen realiseren. Vooral op het gebied van vastgoed is de impact van verduurzaming groot. Op hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in de voorgestelde wijzigingen en staan wij positief ten opzichte van de subsidieregeling. Wij hebben nog een aantal overwegingen en suggesties:

- ▶ Het is jammer dat kleinere projecten die veel labelsprongen maken of verduurzamen naar de renovatiestandaard wederom niet beloond worden met het bijbehorende hoge percentage.
- ▶ Partijen die bij de vorige rondes zijn uitgeloot hebben nu nog maar kans op 20% subsidie voor losse maatregelen. Dit terwijl deze partijen binnen de gestelde realisatietermijnen (2-3 jaar) vaak niet meer kunnen doen dan dat.
- ▶ Minimaal drie labelsprongen kan fors zijn. Zeker voor eigenaren van maatschappelijk vastgoed instellingen die al (kleine) maatregelen hebben genomen, is dat misschien niet makkelijk meer te realiseren. Ook leidt het vereiste bewijs van een labelsprong tot een dure nulmeting, deze middelen zouden beter besteed kunnen worden aan verduurzaming zelf.
- ▶ Het is een gemiste kans dat zowel LED als PV uit de regeling is gehaald. Bij veel zorginstellingen 'in bedrijf' is PV een haalbare optie. We begrijpen dat de terugverdientijd is verkort, maar in de eerdere versies was de combinatie met een accu of isolatie daarbij een goede optie. Het zijn toch *quick wins* in energiebesparing en overstap naar hernieuwbare energie.
- ▶ In de markt is een toenemende vraag waarneembaar naar de combinatie van het opwekken, opslaan en opladen. Het is jammer dat in de gewijzigde regeling DUMAVA alleen energieopslag is opgenomen, opwekken niet meer en opladen nog niet.
- ▶ Met betrekking tot maximering naar EUR 1,5 miljoen i.c.m. 40% percentage van de projectkosten van de subsidiabele activiteiten; voor grotere projecten zal het zo zijn dat de 40% nooit gehaald zal worden indien uit wordt gegaan van maximaal EUR 1,5 miljoen subsidie. Hierdoor lijkt 40% op papier interessant, maar dit zal voor de grotere projecten nooit gerealiseerd worden gezien het maximumbedrag.
- ▶ Losse maatregelen die goed realiseerbaar zijn 'in bedrijf' zoals glas, zijn vaak niet realiseerbaar omdat vanaf een bepaald percentage schilverbetering (waar glas onder valt) het pand naar de renovatiestandaard dient te worden verduurzaamd. Dit is voor veel eigenaren van maatschappelijk vastgoed niet haalbaar. Daarom werkt de renovatiestandaard soms belemmerend bij projecten in plaats van dat het een kans is.
- ▶ Het is de vraag waarom de focus niet ligt op objecten met de slechtste labels om versneld naar B of renovatiestandaard te brengen bijvoorbeeld o.b.v. een tender met punten i.p.v. loten.
- ▶ Voor een toekomstige regeling zou er de keuze gemaakt kunnen worden om panden met de grootste CO₂-uitstoot als eerste aan te pakken.

Concluderend staan wij positief tegenover de subsidieregeling met als doel eigenaren van bestaand maatschappelijk vastgoed tegemoet worden gekomen in de kosten die zij maken om te verduurzamen en hebben de wens dat onze aanbevelingen meegenomen worden.